

Täysistunto

Keskiviikko 22.3.2017 klo 13.59—17.00

8. Hallituksen esitys laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 267/2016 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 4/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 4/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

15.52 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan eläinsuojelulakia muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämät säännökset tuotantoeläinten omistajan tai pitäjän eräistä velvollisuuksista ja tuotantoeläinten hoitajien pätevyydestä. Jo tässä vaiheessa totean, että mielestäni tämä esitys on kokonaisuutena asiallinen, tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen.

Lakiehdotuksen 5 a §:n mukaan tuotantoeläinten omistajan tai pitäjän on huolehdittava, että eläimiä on hoitamassa riittävä määrä päteviä eläintenhoitajia. Tuotantoeläinten hoitajalla on oltava myös eläinlaji huomioon ottaen tarvittava koulutus tai riittävä muu osaaminen eläinten asianmukaiseksi hoitamiseksi. Mikä on sitten tämä riittävä määrä? Termiä "riittävä" joudutaan käyttämään tässä säännöksessä, että olisi joustoa, ja toisaalta käytännön kokemus voidaan katsoa riittäväksi. Mielestäni juuri näin on oltava. Esimerkiksi romanimies on voinut koko elämänsä ajan olla hevosten kanssa tekemisissä ja tuntee niiden tavat ja käyttäytymisen. Mikäli hänet pakotettaisiin kouluun, että hän osaisi hoitaa hevosia, voisi se loukata koko hänen romanisukuaan tai -kulttuuriaan. Onkin hyvä, että tässä kohdin käytetään ihan maalaisjärkeä ja sitä kuuluisaa tolkkua. Termillä "osaaminen" tarkoitetaan niitä tietoja ja taitoja, joita eläinhoidossa tarvitaan. "Osaaminen" on yleisluonteisempi mutta riittävän yksilöivä termi. Osaaminen ei tule välttämättä kirjoja lukemalla, se antaa kuitenkin hyvän pohjan. Osaaminen tulee lopulta silloin, kun ollaan tekemisissä eläinten kanssa päivittäin.

Esitetyssä säännöksessä eläintenhoitajan kelpoisuusvaatimukset on sidottu eläinlajiin, jota hoidetaan, sekä kyseisen eläinlajin hoitamiseen siten, että hoito on asianmukaista. Eläinlaji vaikuttaa merkittävästi eläintenhoitajalta vaadittaviin tietoihin ja taitoihin. On selvää, että gerbiiliä, kanarialintua tai akvaariokalaa hoidetaan eri tavalla kuin tuotantoeläintä, vaikka eläinhoidolla tarkoitetaan aina eläimen tarpeista huolehtimista. Hoitoon liittyy esimerkiksi eläimen juotto, ruokinta, pitopaikan puhdistus ja ylläpito sekä eläimen peruskäyttäytymistarpeiden tyydyttäminen, kuten riittävä liikunta ja ruuanhakukäyttäytymisen toteutuminen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2017 vp

Hallituksen esityksen perusteluissa on myös todettu, että koulutus- ja pätevyysvaatimukset voivat olla tiukempia silloin, kun hoitajan erityisellä osaamisella on eläinlajista tai pitomuodosta johtuen ratkaiseva vaikutus eläinten hyvinvointiin. Tämä on ihan maalaisjärjelläkin ajateltuna selvä asia. Hevosten, turkiseläinten, ankkujen, kanojen, vuohien tai nautakarjan hoitajalla on erilaiset pätevyysvaatimukset. Kun perimmäinen vastuu eläimestä on aina eläimen omistajalla, niin kukapa huippuravurin omistaja laittaisi hevostaan hoitamaan sellaisen henkilön, joka ei tätä hallitse. Sama lienee muidenkin eläinten hoidossa. Nämä tiukennetut koulutus- ja pätevyysvaatimukset voivat tulla kyseeseen kuitenkin esimerkiksi tilanteessa, jossa eläimiä on hyvin suuri määrä suhteessa hoitajien määrään ja olosuhteiden hallinta eläinten pitkälle koneellistetussa pitopaikassa vaatii erityistä osaamista. Nykyisin maitotiloilla on säännönmukaisesti lypsyrobotit. Niiden hallitseminen muun automatisoinnin lisäksi on välttämättömyys. Myöskään esimerkiksi turkiseläinten hoitaminen ei ole pätevyysvaatimuksen osalta samanlaista kuin nautakarjan. Jo pelkästään minkkien ja kettujen hoitaminen vaatii erilaista osaamista, vaikka luulisi, että turkis mikä turkis.

Mutta myös eläinten omistajalla tai pitäjällä on velvoitteita. Esityksen mukaan heidän on annettava ohjeita ja opastusta eläinten hyvinvointiin liittyvistä vaatimuksista palveluksessaan oleville eläinten hoitoon ja käsittelyyn osallistuville henkilöille. Näen hyvänä sen, että tämä vaatimus on vahvasti esityksessä, koska perimmäinen vastuu eläinten hoitamisesta on aina eläinten omistajalla tai pitäjällä silloin, kun sitä lakituvassa arvioidaan.

Lakiehdotuksessa ehdotetaan määriteltäväksi tuotantoeläin. Täydellisen tuotantoeläinmääritelmän haluaisin itsekkin nähdä. Valiokunnallekin toimitetussa selvityksessä tuotantoeläimen määritelmä vaihteli riippuen kulloinkin kyseessä olevasta lainsäädännöstä. Toivottavasti eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä tämäkin asia selkiintyy ja saamme yhtenäisen määritelmän tuotantoeläimestä.

Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia tuotantoeläinten omistajiin tai pitäjiin. Suomessa eläinten pitäjät ovat käytännössä päteviä joko pitkän käytännön kokemuksen tai nuoremmat yrittäjät koulutuksen kautta, koska kansallisten maataloustukien ehtona edellytetään maatalousalan peruskoulutusta. Kuten jo aikaisemmin totesin, tämä lakiesitys on kokonaisuutena asiallinen, tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 267/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.